

Conf. univ. dr. Adrian M. Truichici
cercetător științific asociat
la Institutul de Cercetări Juridice
„Acad. Andrei Rădulescu”
al Academiei Române
avocat în Baroul București

Dr. Luiza Neagu
avocat în Baroul București

DREPT PENAL

JURISPRUDENȚA CURȚII DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE

Universul Juridic

București

-2017-

Cuprins

CAPITOLUL I

APLICAREA DREPTULUI EUROPEAN ÎN LEGISLAȚIA NAȚIONALĂ 11

1. Efectele juridice ale deciziilor-cadru. Obligația de interpretare conformă. Interpretarea unei norme naționale din statul de executare care prevede o reducere a pedepsei privative de libertate ca urmare a muncii prestate de persoana condamnată în cursul detenției sale în statul emisit 11

CAPITOLUL II

NOȚIUNI DE DREPT PENAL 21

2. Identitatea actelor materiale. Fapte unite prin aceeași rezoluție infracțională. Notiunea „aceleași fapte”. Fapte diferite 21
3. Notiunea de mărfuri „puse sub sechestrul și confiscate simultan sau ulterior”. Introducere ilegală de mărfuri. Transporturi de mărfuri efectuate sub acoperirea unui carnet TIR. Punere sub sechestrul și distrugere. Determinarea statului membru în care iau naștere datoria vamală, accizele și TVA-ul. Stingerea datoriilor vamale și fiscale 26
4. Notiunea „infracțiune gravă de drept comun”. Notiunea «acte contrare scopurilor și principiilor Organizației Națiunilor Unite». Apartenență la o organizație implicată în acte de terorism. Răspundere individuală pentru o parte dintre actele comise de respectiva organizație. Condiții. Drept de azil în temeiul dreptului constituțional național. Compatibilitate cu Directiva 2004/83/CE 41

CAPITOLUL III

SANCTIUNI PENALE. PEDEPSE PRINCIPALE, PEDEPSE ACCESORII ȘI PEDEPSE

COMPLEMENTARE 54

5. Măsura returnării resortisanților țărilor terțe aflați în situație de sedere ilegală, ca sanctiune de drept penal. Decizie de returnare însoțită de o interdicție de intrare limitată la cinci ani. Resortisanți ai țărilor terțe care fac obiectul returnării ca sanctiune de drept penal sau ca urmare a unei sanctiuni de drept penal 54
6. Pedeapsă accesorie a unei pedepse privative de libertate. Directiva 2004/38/CE. Articolul 28 alineatul (3) litera (a). Decizie de expulzare. Condamnare penală. Motive imperitative de siguranță publică 61
7. Pedeapsă accesorie la o pedeapsă privativă de libertate. Expulzare de pe teritoriul din motive de ordine publică sau siguranță publică. Conduită care constituie o amenințare reală, prezentă și suficient de gravă la adresa unui interes fundamental al societății 67
8. Obligația de a aplica o pedeapsă complementară de păstrare a unei anumite distanțe care îi interzice persoanei condamnate să se apropie de victimă sa. Alegerea tipurilor de pedepse și a nivelului acestora 70

Res 9. Condamnarea penală a unui resortisant al unui stat terț care are în întreținere un copil cetățean al Uniunii. Drept de sedere în statul membru al cărui resortisant este copilul. Decizie de îndepărțare a părintelui având drept consecință îndepărțarea indirectă a copilului în cauză.....	77
--	----

CAPITOLUL IV

RETROACTIVITATEA LEGII PENALE MAI FAVORABILE	85
---	----

10. Retroactivitatea legii penale mai favorabile. Legislație națională care prevede o interzicere a dreptului de a alege în cazul unei condamnări penale pronunțate în ultimă instanță înainte de data de 1 martie 1994. Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Dreptul de a alege.....	85
11. Principiul retroactivității legii penale mai favorabile. Resortisanți italieni care au organizat intrarea ilegală pe teritoriul italian a unor resortisanți români. Fapte să-vârșite înainte de aderarea României la Uniune. Efectul aderării României asupra infracțiunii de facilitare a imigrației ilegale.....	91

CAPITOLUL V

COMPLICITATEA	96
----------------------------	----

12. Complicitate la distribuirea ilicită a unei opere protejate prin dreptul de autor. Vânzarea de copii ale unor opere într-un stat membru în care dreptul de autor privind aceste opere nu este protejat. Transportul acestor mărfuri într-un alt stat membru în care încălcarea dreptului de autor menționat este sanctiionată de dreptul penal	96
--	----

CAPITOLUL VI

CIRCUMSTANȚE ATENUANTE	102
-------------------------------------	-----

13. Circumstanțe atenuante. Dreptul la apărare. Autoincriminare. Elemente de probă cu origine anonimă. Amendă. Motivare. Egalitate de tratament. Liniile directoare privind metoda de stabilire a amenzilor. Dimensiunea pieței relevante și a întreprinderii în cauză.....	102
---	-----

CAPITOLUL VII

SPĂLARE DE BANI ȘI MANIPULARE A PIEȚEI DE CAPITAL.....	128
---	-----

14. Infracțiunea de manipulare a pieței de capital. Atingerea adusă imaginii publice a inculpaților și gravele prejudicii economice suportate dacă procedura ar fi prelungită în mod semnificativ.....	128
15. Prevenirea folosirii sistemului finanțier în scopul spălării banilor. Obligația impusă avocaților de a informa autoritățile competente despre orice fapt care ar putea indica o spălare de bani. Dreptul la un proces echitabil. Secretul profesional și independența avocaților	133

Respect pentru oameni și cărți

CAPITOLUL VIII	
TERORISM	139
24. Act de terorism. Activități ale forțelor armate pe durata unui conflict armat. Politica externă și de securitate comună (PESC). Măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului	139
25. Membru de conducere al unei organizații teroriste. Condamnare penală pentru participarea la activitățile unui grup terorist. Examinare individuală. Excludere de la recunoașterea statutului de refugiat. Noțiunea „acte contrare scopurilor și principiilor Organizației Națiunilor Unite”. Conținut.....	150
CAPITOLUL IX	
DROGURI.....	160
26. Lupta împotriva criminalității legate de traficul de stupefiante în grup organizat. Încluzarea în sfera noțiunii „motive imperitive de siguranță publică”. Decizie de expulzare	160
27. Precursori de droguri. Noțiunea „substanță clasificată”. Noțiunea „medicament”. Medicament care conține efedrină sau pseudoefedrină. Noțiunea „substanță clasificată”	169
28. Deținere ilegală de substanțe stupefiante. Ordine publică	174
29. Precursori ai drogurilor. Monitorizare a comerțului dintre statele membre și dintre Uniunea Europeană și țările terțe. Comerț cu medicamente ce conțin efedrină sau pseudoefedrină. Noțiunea „substanță clasificată”. Excluderea medicamentelor ca atare sau numai a celor ce conțin substanțe clasificate care sunt combinate astfel încât aceste substanțe să nu poată fi recuperate ușor. Noțiunea „medicament”	177
30. Precursori ai drogurilor. Monitorizare a comerțului dintre statele membre. Monitorizare a comerțului dintre Uniunea Europeană și țările terțe. Noțiunea „substanță clasificată”. Substanța „alfa-fenilacetoacetonitril” (APAAN). Substanță clasificată „1-fenil-2-propanonă” (BMK).....	184
31. Condamnare pentru infracțiuni legate de stupefiante. Pedeapsa accesorie de părăsire a statului unde au fost săvârșite infracțiunile. Interdicția de a intra în statul respectiv timp de 10 ani. Data de la care se calculează interdicția de intrare	188
CAPITOLUL X	
TRAFICUL DE MIGRANȚI ȘI TRECEREA ILEGALĂ A FRONTIERELOR DE STAT	197
24. Introducere ilegală de resortanți ai unor țări terțe pe teritoriul unui stat membru. Vize obținute în mod fraudulos. Sanctionarea penală a călăuzei	197
25. Dreptul de sedere al resortanților comunitari. Imposibilitatea aplicării pedepsei cu închisoarea resortanților comunitari care nu au obținut permisul de sedere special prevăzut la articolul 4 din Directiva 68/360/CEE	200
26. Libera circulație a persoanelor. Declarație de sedere. Sanctiune penală în caz de nerespectare a obligației de a depune o declarație de sedere în termen de trei zile de la intrarea lor pe teritoriul statului membru respectiv. Incompatibilitatea cu dispozițiile dreptului comunitar privind libera circulație a persoanelor	204

27. Codul comunitar privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane (Codul frontierelor Schengen). Verificări în interiorul teritoriului. Reglementare națională care autorizează controale în scopul stabilirii identității persoanelor reținute într-o regiune de 30 de kilometri de la frontieră comună cu alte state părți la Convenția de aplicare a Acordului Schengen. Posibilitate de control independent de comportamentul persoanei vizate sau de existența unor împrejurări speciale. Reglementare națională care permite unele măsuri de control al persoanelor în incinta gărilor feroviare.....	207
28. Trecerea ilegală a frontierelor de stat. Decizie de returnare însotită de o interdicție de intrare pentru o durată de trei ani. Încălcarea interdicției de intrare. Resortisant al unei țări terțe îndepărtat anterior. Pedeapsă cu închisoarea în cazul unei noi intrări ilegale pe teritoriul național	217
29. Trecerea ilegală a frontierelor de stat. Reținere. Reglementare națională care prevede, în caz de intrare ilegală, pedeapsa închisorii. Situație de „tranzit”. Acord de readmisie multilateral.....	221

CAPITOLUL XI

FRAUDĂ FISCALĂ ȘI CONTRABANDĂ.....

30. Fraudă fiscală. Sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată. Drept la deducerea TVA-ului. Termen de decădere. Dispoziții naționale care exclud dreptul la deducere în cazul nerespectării celor mai multe dintre cerințele de formă	232
31. Contrabandă sau import ilicit al unui automobil. Introducerea și utilizarea unui vehicul pe teritoriul italian fără a respecta dispozițiile în materie de import temporar	240
32. Contrabanda. Detinere ilegală de produse din tutun prelucrat de origine străină	244
33. Operațiuni de contrabandă. Tutun prelucrat care circulă în regim de suspendare a accizelor. Răspunderea antrepozitarului autorizat. Posibilitatea statelor membre de a face antrepozitarul autorizat răspunzător în solidar pentru plata sumelor corespunzătoare sancțiunilor pecuniare aplicate autorilor unui act de contrabandă. Principiile proporționalității și securității juridice	250
34. Contrabanda. Teritoriul unde a fost constatătă infracțiunea. Competență în materia recuperării unei datorii vamale a statului membru pe teritoriul căruia a fost constatătă infracțiunea. Asociație garantă. Descărcare neregulamentară. Determinarea locului încălcării. Recuperarea taxelor la import	258
35. Contrabandă cu țigarete. Introducere nelegală de mărfuri. Punere sub sechestrul cu confiscare. Nașterea și stingerea datoriei vamale. Momentul la care trebuie să intervină punerea sub sechestrul	265

CAPITOLUL XII

SANCTIUNI PENALE APPLICABILE PENTRU ÎNCĂLCĂRI ALE LEGISLAȚIEI MEDIULUI ȘI

LEGISLAȚIEI TRANSPORTURILOR

36. Aplicarea de sancțiuni penale pentru poluarea cauzată de nave. Temei juridic.....	273
---	-----

Respect pentru oameni și cărti

37. Resurse biologice ale mării. Răspunderea penală pentru încălcarea actelor administrative olandeze care stabilesc cote de pescuit pentru capturile de limbă-de-mare și de cambulă 280

38. Transport feroviar. Regulamentul (CE) nr. 1371/2007. Drepturile și obligațiile călătorilor. Absența legitimației de transport. Neregularizare în termen. Infracțiune 283

CAPITOLUL XIII

SANCTIONAREA PENALĂ A MILITARILOR 288

39. Sanctionare penală a unui militar din Statele Unite care a refuzat efectuarea serviciului militar în Irak. Standardele minime referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de statutul de refugiat. Condiții pentru a fi considerat refugiat. Acte de persecuție 288

CAPITOLUL XIV

TORTURĂ SAU TRATAMENTE ORI PEDEPSE INUMANE SAU DEGRADANTE 299

40. Standarde minime referitoare la condițiile de acordare a statutului de refugiat sau a statutului conferit prin protecție subsidiară. Persoană care poate beneficia de protecție subsidiară. Risc real de a suferi vătămări grave. Amenințări grave și individuale la adresa vieții sau a persoanei unui civil ca urmare a violenței generalizate în caz de conflict armat. Probă 299

CAPITOLUL XV

INFRACȚIUNI LEGATE DE PROSTITUȚIE 305

41. Prevenirea infracțiunilor legate de prostituție. Local de prostituție la fereastră. Servicii în domeniul transporturilor. Libertatea de stabilire. Regim de autorizare. Condiții de acordare a autorizației. Proporționalitate. Condiție lingvistică. Durata autorizației. Limitarea numărului de autorizații disponibile. Motiv imperativ de interes general 305

CAPITOLUL XVI

DESPĂGUBIRI ACORDATE VICTIMELOR INFRACȚIUNILOR 316

42. Neîndeplinirea obligațiilor de către un stat membru. Sisteme naționale de despăgubire a victimelor infracțiunilor intenționate săvârșite prin violență, care garantează o despăgubire echitabilă și corespunzătoare. Sistem național care nu acoperă toate infracțiunile intenționate săvârșite prin violență pe teritoriul național 316

CAPITOLUL XVII

INFRACȚIUNI ÎN LEGĂTURĂ CU COMERȚUL ȘI MĂRCILE FISCALE 323

43. Practici comerciale neloiale. Sancțiune penală pentru lipsa indicării prețului de referință cu ocazia vânzărilor la preț redus. Reduceri de preț. Marcare sau afișare a prețului de referință 323

44. Sancțiune penală pentru nerespectarea prețurilor minime menționate pe timbrul fiscal – preț inferior prețului pe care producătorul/importatorul l-a menționat pe timbrul fiscal. Determinarea liberă de către producători și importatori a prețului maxim de vânzare cu amănuntul pentru produsele din tutun prelucrat	327
45. Jocuri de noroc. Reglementare a unui stat membru care interzice, sub sancțiune penală, exploatarea de aparate de tip slot-machine cu câștig limitat (<i>kleines Glücksspiel</i>) în lipsa unei concesiuni acordate de autoritatea competență. Restricție. Justificare. Proporționalitate. Apreciere a proporționalității atât pe baza obiectivului reglementării la momentul adoptării sale, cât și a efectelor acesteia cu ocazia punerii sale în aplicare. Efecte constatate în mod empiric cu certitudine	334
46. Bunuri furate. Aplicarea de mărci fiscale pe mărfuri furate în alt stat. Scoatere neregulamentară dintr-un regim de suspendare. Punerea în consum în statul membru în care a avut loc furtul. Nerambursarea mărcilor fiscale ale unui alt stat membru deja aplicate pe produsele furate	338

CAPITOLUL XVIII

INFRAȚIUNI PRIVIND CIRCULAȚIA PE DRUMURILE PUBLICE

47. Conducere fără permis de conducere. Recunoaștere reciprocă a permiselor de conducere. Perioadă de interdicție. Eliberarea permisului de conducere de către un stat membru înainte de intrarea în vigoare a unei perioade de interdicție în statul membru de reședință obișnuită. Motive de refuz al recunoașterii în statul membru de reședință obișnuită a validității unui permis de conducere eliberat de alt stat membru	346
48. Conducere fără permis de conducere din tutuz. Recunoaștere reciprocă a permiselor de conducere. Perioadă de interdicție. Eliberarea permisului de conducere de către un stat membru înainte de intrarea în vigoare a unei perioade de interdicție în statul membru de reședință obișnuită. Motive de refuz al recunoașterii în statul membru de reședință obișnuită a validității unui permis de conducere eliberat de alt stat membru	350
49. Conducere fără permis de conducere. Recunoaștere reciprocă a permiselor de conducere. Perioadă de interdicție. Eliberarea permisului de conducere de către un stat membru înainte de intrarea în vigoare a unei perioade de interdicție în statul membru de reședință obișnuită. Motive de refuz al recunoașterii în statul membru de reședință obișnuită a validității unui permis de conducere eliberat de alt stat membru	355
50. Conducere fără permis de conducere. Recunoaștere reciprocă a permiselor de conducere. Perioadă de interdicție. Eliberarea permisului de conducere de către un stat membru înainte de intrarea în vigoare a unei perioade de interdicție în statul membru de reședință obișnuită. Motive de refuz al recunoașterii în statul membru de reședință obișnuită a validității unui permis de conducere eliberat de alt stat membru	360
51. Conducere fără permis de conducere. Recunoaștere reciprocă a permiselor de conducere. Perioadă de interdicție. Eliberarea permisului de conducere de către un stat membru înainte de intrarea în vigoare a unei perioade de interdicție în statul membru de reședință obișnuită. Motive de refuz al recunoașterii în statul membru de reședință obișnuită a validității unui permis de conducere eliberat de alt stat membru	365

CAPITOLUL XIX

INFRAȚIUNI ÎN LEGĂTURĂ CU COMERȚUL MĂRILOR DE SECHI

73. Efectuarea de acțiuni penale penale penale penale penale penale penale

CAPITOLUL I

APLICAREA DREPTULUI EUROPEAN ÎN LEGISLAȚIA NAȚIONALĂ

1

Efectele juridice ale deciziilor-cadru. Obligația de interpretare conformă.
Interpretarea unei norme naționale din statul de executare care prevede o reducere a pedepsei privative de libertate ca urmare a muncii prestate de persoana condamnată în cursul detenției sale în statul emitent

Dreptul Uniunii se opune unei norme naționale care autorizează statul de executare să acorde persoanei condamnate o reducere de pedeapsă ca urmare a muncii pe care aceasta a prestat-o în cursul detenției sale în statul emitent în condițiile în care autoritățile competente din acest stat nu au acordat, în conformitate cu dreptul acestuia, o asemenea reducere de pedeapsă.

O instanță națională este ținută să ia în considerare ansamblul normelor dreptului național și să le interpreteze în cea mai mare măsură posibilă în conformitate cu Decizia-cadru 2008/909, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299, pentru a atinge rezultatul vizat de aceasta, lăsând neaplicată dacă este necesar, din oficiu, interpretarea reținută de instanța națională de ultim grad, din moment ce această interpretare nu este compatibilă cu dreptul Uniunii.

CJUE, Marea Cameră, Hotărârea din 8 noiembrie 2016, cauza C-554/14

Tipul și obiectul

Cererea de decizie preliminară a fost formulată în cadrul unei proceduri privind recunoașterea unei hotărâri judecătorești în materie penală și executarea în Bulgaria a unei pedepse privative de libertate pronunțate de o instanță daneză împotriva domnului Atanas Ognyanov și privește interpretarea articolului 17 alineatele (1) și (2) din Decizia-cadru 2008/909/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești în materie penală care impun pedepse sau măsuri privative de libertate în scopul executării lor în Uniunea Europeană¹, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009².

Litigiul principal și întrebările preliminare

Prin hotărârea din 28 noiembrie 2012, domnul Ognyanov, resortisant bulgar, a fost condamnat de Retten i Glostrup³ la o pedeapsă privativă de libertate cumulată, de 15 ani pentru

¹ JO 2008, L 327, p. 27.

² JO 2009, L 81, p. 24, denumită în continuare „Decizia-cadru 2008/909”.

³ Tribunalul din Glostrup, Danemarca.

Reșponzor și pentru furt calificat. Domnul Ognyanov a fost mai întâi plasat în detenție provizorie în Danemarca, de la 10 ianuarie la 28 noiembrie 2012, dată la care hotărârea judecătoarească de condamnare pronunțată împotriva sa a dobândit autoritate de lucru judecat.

Ulterior, el a executat o parte din pedeapsa sa privativă de libertate în Danemarca, de la 28 noiembrie 2012 la 1 octombrie 2013, data transferării sale către autoritățile bulgare. În cursul detenției în Danemarca, domnul Ognyanov a lucrat de la 23 ianuarie 2012 la 30 septembrie 2013.

Din decizia de trimitere reiese că, în vederea transferării domnului Ognyanov către autoritățile bulgare, autoritățile daneze s-au întemeiat pe Decizia-cadru 2008/909. Acestea din urmă au adresat autorităților bulgare o cerere de informare cu privire la pedeapsa care urma să fie executată și la normele referitoare la eliberarea înainte de termen aplicabile în Bulgaria. În plus, au arătat în mod expres că legea daneză nu permite reducerea pedepsei privative de libertate ca urmare a muncii prestate în cursul executării sale.

La o dată neprecizată în decizia de trimitere, Sofiyska gradska prokuratura¹ a sesizat instanța de trimitere, în temeiul articolului 457 din NPK, pentru a statua cu privire la problemele legate de executarea hotărârii judecătoarești pronunțate de instanța daneză împotriva domnului Ognyanov.

Având în vedere soluția reținută în decizia de interpretare, instanța de trimitere ridică problema dacă, pentru a stabili durata pedepsei pe care domnul Ognyanov o mai are de executat, trebuie să țină seama de perioada în care acesta a lucrat într-o închisoare daneză. În caz afirmativ, persoana interesată nu ar beneficia de o reducere a pedepsei de 1 an, 8 luni și 20 de zile, ci de 2 ani, 6 luni și 24 de zile, ceea ce i-ar permite să fie eliberată înainte de termen. Instanța amintită adaugă că Decizia-cadru 2008/909 nu prevede o astfel de reducere de pedeapsă.

Instanța de trimitere expune în decizia sa motivele care o determină să concluzioneze în sensul neconformității dreptului bulgar cu dispozițiile relevante ale Deciziei-cadru 2008/909.

Astfel, instanța menționată consideră, în primul rând, că articolul 17 alineatul (1) din Decizia-cadru 2008/909 abilităază autoritățile competente din statul de executare să decidă modul în care „va fi” executată o pedeapsă privativă de libertate, însă nu le abilită să efectueze o nouă apreciere juridică în privința pedepsei deja executate în statul emitent. De aceea, potrivit instanței de trimitere, autoritățile competente din statul de executare nu pot acorda o reducere de pedeapsă asupra părții rămase de executat ca urmare a unei munci prestate de persoana condamnată într-o închisoare din statul emitent.

În al doilea rând, instanța de trimitere consideră că articolul 17 alineatul (2) din Decizia-cadru 2008/909 obligă statul de executare să procedeze la o deducere completă a pedepsei privative de libertate deja executate de persoana condamnată în statul emitent la data transferului și că un asemenea obiectiv nu poate fi atins în cazul în care autoritățile competente din statul de executare amintit procedează la deducerea unei perioade mai scurte sau mai lungi decât pedeapsa executată în conformitate cu dreptul statului emitent. Astfel, în opinia acesteia, deducerea unei perioade mai lungi decât cea a privării de libertate efective ar fi contrară respectivei dispoziții.

¹ Parchetul orașului Sofia, Bulgaria.

Pe de altă parte, potrivit instanței menționate, alte două dispoziții din Decizia-cadru 2008/909 care prevăd o posibilitate de reducere a pedepsei, și anume articolul 8 alineatul (2) și articolul 10 alineatul (1) din aceasta, sunt vădit inaplicabile în cauza pendinte în fața sa.

În acest context, Sofiyski gradski sad¹ a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele **întrebări preliminare**:

„1) Dispozițiile Deciziei-cadru 2008/909 permit ca în cursul procedurii de transferare a persoanei condamnate, în temeiul muncii prestate de aceasta în perioada de executare în statul emitent, statul de executare să reducă durata pedepsei privative de libertate aplicate de către statul emitent în aşa fel încât:

a) reducerea pedepsei să fie făcută ca urmare a aplicării dreptului statului de executare cu privire la executarea pedepsei, conform articolului 17 alineatul (1) din Decizia-cadru 2008/909. Această dispoziție permite ca legislația statului de executare cu privire la executarea pedepsei să se aplice deja în cadrul procedurii de transferare referitor la împrejurări produse în perioada în care persoana condamnată se află sub jurisdicția statului emitent (și anume referitor la munca prestată în timpul detenției în penitenciarul statului emitent)?

b) reducerea pedepsei să fie făcută pe baza deducerii conform articolului 17 alineatul (2) din Decizia-cadru 2008/909. Această prevedere permite deducerea unei perioade mai îndelungate decât perioada de detenție stabilită conform dreptului statului emitent, atunci când se aplică dreptul statului de executare și astfel se efectuează o nouă apreciere juridică a circumstanțelor produse în statul emitent (și anume munca prestată în penitenciarul statului emitent)?

2) În cazul în care această dispoziție sau alte dispoziții ale Deciziei-cadru 2008/909 se aplică reducerii pedepsei în discuție, statul emitent trebuie informat în legătură cu acest fapt în situația în care a solicitat acest lucru în mod expres, iar în cazul unei opoziții se va suspenda procedura de transferare? În cazul unui răspuns afirmativ la cerința privind informarea, cum trebuie aceasta să aibă loc: va viza dreptul aplicabil, în mod general și abstract, sau reducerea concretă pe care instanța o va aplica în cazul persoanei condamnate?

3) În ipoteza în care Curtea apreciază că articolul 17 alineatele (1) și (2) din Decizia-cadru 2008/909 nu permite o reducere a pedepsei de către statul de executare în temeiul dreptului său intern (ca urmare a muncii prestate în statul emitent), decizia instanței naționale de a aplica totuși legea națională, întrucât este mai favorabilă decât articolul 17 din decizia-cadru respectivă, este compatibilă cu dreptul Uniunii?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimisă solicită în esență să se stabilească dacă articolul 17 alineatele (1) și (2) din Decizia-cadru 2008/909 trebuie interpretat în sensul că se opune unei norme naționale interpretate astfel încât să autorizeze statul de executare să acorde persoanei condamnate o reducere de pedeapsă ca urmare a muncii pe care aceasta

¹ Tribunalul orașului Sofia.

Respectă prestat-o în cursul detenției în statul emitent, în condițiile în care autoritățile competente din acest din urmă stat nu au acordat, în conformitate cu dreptul acestuia, o asemenea reducere de pedeapsă.

Pentru a răspunde la această întrebare, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, în vederea interpretării unei dispoziții a dreptului Uniunii, trebuie să se țină seama nu numai de formularea acesteia, ci și de contextul său și de obiectivele urmărite de reglementarea din care face parte această dispoziție¹.

În ceea ce privește termenii articolului 17 alineatele (1) și (2) din Decizia-cadru 2008/909, este necesar să se arate că, deși alineatul (1) al articolului menționat prevede că „[e]xecutarea unei pedepse este reglementată de legea statului de executare”, acesta nu precizează însă dacă vizează executarea pedepsei de la momentul pronunțării hotărârii judecătoarești în statul emitent sau numai de la data transferării persoanei condamnate către statul de executare.

În ceea ce privește articolul 17 alineatul (2) din Decizia-cadru 2008/909, acesta prevede că „[a]utoritatea competentă a statului de executare deduce întreaga perioadă privativă de libertate deja executată în legătură cu pedeapsa în privința căreia s-a pronunțat hotărârea judecătoarească din durata totală a pedepsei privative de libertate care trebuie executată”. Dispoziția respectivă, care pleacă de la premisa că o persoană condamnată poate executa o parte din pedeapsă în statul emitent înainte de transferarea sa, nu permite să se stabilească dacă statul de executare poate aplica o reducere de pedeapsă care să țină seama de munca prestată de persoana condamnată în cursul detenției sale într-un penitenciar din statul emitent.

Prin urmare, trebuie luat în considerare contextul articolului 17 din Decizia-cadru 2008/909. În această privință, trebuie arătat că respectivul articol figurează în capitolul II din aceasta, intitulat „Recunoașterea hotărârilor judecătoarești și executarea pedepselor”. Capitolul amintit, compus din articolele 4-25, prevede o serie de principii conform unei ordini cronologice.

Într-o primă etapă, articolele 4-14 din Decizia-cadru 2008/909 prevăd normele pe care statele membre trebuie să le aplique în scopul de a proceda la transferarea persoanei condamnate. Astfel, articolele 4-6 din această decizie-cadru precizează mai întâi procedurile de transmitere a hotărârii judecătoarești și a certificatului către statul de executare. Articolele 7-14 din decizia-cadru menționată stabilesc, în continuare, principiile aplicabile deciziei de recunoaștere a hotărârii judecătoarești și deciziei de executare a pedepsei.

În particular, articolul 8 din aceeași decizie-cadru instituie condiții stricte pentru adaptarea de către autoritatea competență din statul de executare a pedepsei aplicate în statul emitent, care constituie astfel singurele excepții de la obligația de principiu, care incumbă autorității amintite, privind recunoașterea hotărârii judecătoarești care i-a fost transmisă și executarea pedepsei, ale cărei durată și natură corespund celor prevăzute în hotărârea judecătoarească pronunțată în statul emitent.

¹ Hotărârea din 16 iulie 2015, *Lanigan*, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, punctul 35.